

Zones ZEPA

Introducció

El Consell de les Comunitats Europees va aprovar l'any 1992 la Directiva 92/43/CEE, de 21 de maig, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i la flora silvestres, coneguda com la Directiva d'hàbitats. Aquesta amplia els objectius i l'abast de la Directiva 79/409/CEE, de 2 d'abril de 1979, relativa a la conservació de les aus silvestres.

Les dues són els dos principals instruments de la Unió Europea (UE) per a la conservació dels hàbitats, les espècies i la biodiversitat. Així mateix, ambdues directives són el marc legal per a la creació de la xarxa Natura 2000. En el cas de Catalunya, la Llei 12/2006, que modifica la Llei 12/1985 d'espais naturals, determina que tots els espais de la xarxa Natura 2000 (ZEC i ZEPA) s'inclouen automàticament al PEIN en el moment de la seva designació.

La Directiva 92/43 d'hàbitats crea la xarxa ecològica europea de zones especials de conservació anomenada Natura 2000. Aquesta Directiva també determina que Natura 2000 ha de garantir el manteniment en un estat de conservació favorable dels hàbitats¹ i els hàbitats de les espècies² en la seva àrea de distribució natural dins el territori de la UE.

La xarxa Natura 2000 consta de dos tipus d'espais:

Les ZEC: Zones d'especial conservació (la Generalitat proposa la llista de Llocs d'Importància Comunitària i les LIC que la Comissió europea aprova definitivament. Posteriorment, la Generalitat les declara i les aprova com a ZEC - ZEPA: Zones d'especial protecció per a les aus).

Aquesta situació comporta que totes aquestes espècies estiguin incloses en el "Catàleg nacional de espècies amenaçades" de l'Estat Espanyol. A Catalunya, a l'esborrany del Projecte de Decret de creació del Catàleg de Fauna Amençada de Catalunya. Aquest les distribueix en les categories: "en perill d'extinció" i "vulnerables" previstes a l'article 55 de la Llei

42/2007, de 13 de desembre del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat. Les espècies es re- parteixen:

EN PERILL D'EXTINCIÓ: xoriguer petit (*Falco naumanni*), xurra (*Pterocles orientalis*), ganga (*Pterocles alchata*), àguila cuabarrada (*Hieraaetus fasciatus*), trenca (*Lanius minor*), terrerola vulgar (*Calandrella brachytactyla*) i sisó (*Tetrax tetrax*).

VULNERABLE: gaig blau (*Coracias garrulus*), esparver cendrós (*Circus pygargus*), calàndria (*Melanocorypha calandra*) i terrerola rogenca (*Calandrella rufescens*).

Cal tenir en compte que la major part d'aquestes espècies tenen la seva principal i, sovint, única àrea de distribució a la plana de Lleida.

Nom	Codi	Tipus	Superfície protegida actual	Sup. proposada	Superfície d'ampliació
Secans Mas de Melons-Alfés	ES000021	LIC + ZEPA	6.422,90	6.732,23	309,33
Anglesola-Vilagrassa	ES0000321	ZEPA	856,6	1.122,66	266,06
Vall del Sió-Llobregós	ES5130016	LIC + ZEPA	26.620,00	26.846,56	226,56
Bellmunt-Almenara	ES5130025	LIC + ZEPA	3.464,20	3.960,48	496,28
Plans de Sió	ES5130036	LIC + ZEPA	5.289,60	10.268,49	4.978,89
Belianes-Preixana	ES5130037	LIC + ZEPA	1.924,60	6.528,75	4.604,15
Secans Segrià i Utxesà	ES5130038	LIC + ZEPA	3.792,89	7.209,37	3.416,48
Superfícies totals			48.370,79	62.668,54	14.297,75

Aquesta primavera, comencen els tràmits per a l'aprovació definitiva del projecte d'ampliació de ZEPA.

El Govern posa a informació pública la proposta de modificació de límits de diversos espais de la Xarxa Natura 2000 a la plana de Lleida.

Abans de l'estiu, el govern té previst aprovar aquest projecte d'ampliació de 14.297 hectàrees i complir així les sentències del Tribunal de Justícia de Luxemburg.

El Govern de la Generalitat ha iniciat els tràmits per aprovar un acord que amplia de 14.297 hectàrees diversos espais de la xarxa Natura 2000 al sector estèpic de Catalunya. Així donarà compliment a les dues sentències condemnatòries emeses pel Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees.

El govern de la Generalitat ha elaborat una proposta que suposa l'ampliació de 7 espais de la plana de Lleida designats com a ZEPA. 6 dels quals també estan declarats LIC (Lloc d'importància Comunitària), així s'augmenta en 14.297 hectàrees, les 48.354 hectàrees ja protegides en l'àmbit estèpic. El Govern té previst aprovar la proposta definitiva durant la primera quinzena del mes de juny.

Criteris i resultats de la proposta d'ampliació.

L'ampliació s'ha fet seguint els criteris marcats per la Comissió Europea :

1. Assegurar la conservació de les quatre espècies al conjunt de Catalunya.
2. Millorar la connectivitat entre les ZEPA.
3. Millorar la delimitació de determinades ZEPA, agrupant els

diversos sectors que les formen, especialment pel cas de Secans del Segrià i Utxesa i Bellmunt-Almenara.

4. Incrementar la superfície de protecció del sisó, principalment a les ZEPA de Plans de Sió i de Secans de Belianes-Preixana.

Els resultats de l'ampliació permetran complir aquests criteris i tindran el següent resultat:

Augmentar la protecció de les quatre espècies estepàries

Amb la nova proposta d'ampliació que aprovarà el govern, les quatre espècies requerides per la Comissió Europea obtenen un grau de protecció d'entre el 62% i el 92% de les seves poblacions. Representa augmentar més de 20 punts el percentatge d'exemplars actualment protegits

% respecte a la població de la plana de Lleida	% de població inclòs dins les ZEPA actuals	%de població dins ZEPA proposta 2009
Terrerola vulgar (mascles)	61,75%	74,50%
Calàndria (mascles)	42,88%	61,75%
Sisó mascles	41,40%	74,91%
Sisó femelles	51,29%	91,55%
Gaig blau (parelles)	41,92%	67,24%

Augmenta la connectivitat de les diferents àrees

La nova proposta suposa la connexió entre els diferents sectors d'una mateixa ZEPA i l'enllaç entre les diverses ZEPA com reclama la Comissió. Aquesta mesura millorarà la funcionalitat ecològica, alhora que, incrementarà la superfície d'hàbitat adequat per a cada espècie i reduirà la fragmentació. En aquest cas es trobarien els espais de secans Segrià i Utxesa, els de Bellmunt-Almenara i dels Plans de Sió, així com Belianes-Preixana.

Compensacions i plans de gestió

Des del Govern s'establiran compensacions econòmiques pels pagessos afectats.

El reg Segarra Garrigues

El reg Segarra-Garrigues disposarà de 39.900 hectàrees protegides d'un total de 70.150 distribuïdes per 75 municipis de les comarques de la Noguera, la Segarra, l'Urgell, el Pla d'Urgell, les Garrigues i el Segrià.

El Segarra-Garrigues té una àrea regable dividida en 15 sectors. En tots ells el reg es dissenya amb criteris d'eficiència i aplicant les últimes tecnologies en sistemes de telecontrol i telecomandament

en la gestió de l'aigua.

El sistema Segarra Garrigues té prevista una inversió superior als 1.500 milions d'euros. 444 milions dels quals corresponen al canal principal i l'embassament de l'Albagés i 1.069 milions a la xarxa secundària.

Pel que fa al nivell d'execució, les empreses públiques CASEGA-Acuabro estan treballant en els primers 40 quilòmetres del canal, mentre que REGSEGA està gestionant la concentració parcel·laria de 52.000 hectàrees i està executant obres en diferents sectors.

Agraïments a la Generalitat de Catalunya Departament de Medi ambient